

ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ

"Тасдиқ мекунам"

Муовини ректор оид ба илм ва инноватсия,
д.и.х., проф. _____ Сафармамадзода С.М.

«_____» _____ 2022 с.

ҲИСОБОТ
ОИД БА НАТИҶАҶОИ ФАӢОЛИЯТИ
ИЛМӢ-ТАДҚИҚОТИИ ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ
ДАР СОЛИ 2022

Душанбе – 2022

МУРАТТИБ:

**Муовини декан оид ба илм
ва робитаҳои байналмилалӣ,**

Шералиев М.Н.

1. ПЕШГУФТОР

Дар соли ҳисоботи 2022 дар факултети тиббӣ 97 нафар, аз ин 6 нафар доктори илм, 27 нафар номзади илм ва 55 нафар ассистенти беунвон фаъолият намуданд, ки ҳама ба кори илмӣ-таҳқиқотӣ ҷалб шуда буданд.

Устодони унвондор 35 Ҷоизро ташкил медиҳанд. Синни миёнаи устодон дар байни мардҳо ба 44,6 сол ва дар байни занон ба 46,7 сол баробар аст.

Синни миёнаи номзадони илм дар байни мардҳо ба 50,9 сол ва дар байни занон ба 51,6 сол баробар аст. Синни миёнаи докторони илм дар байни мардон ба 57,5 сол ва занон ба 54,5 сол баробар аст.

Дар соли 2022 теъдоди занони унвондоре, ки дар қорҳои илмӣ-таҳқиқотии факултет машғул буданд 12 нафар, яъне 36,3%-ро ташкил медиҳанд.

Дар соли ҳисоботӣ олимон ва устодони факултети тиббӣ дар самти қорҳои илмию таҳқиқотӣ тибқи нақшаи тасдиқгардида соли қорӣ дар 2 самт, 6 масъала ва 8 мавзӯ фаъолият намуданд. 3 кафедраи навтаъсис (анатомияи одам, микробиология, стоматология) қорҳои илмӣ-таҳқиқотии худро дар якҷоягӣ бо кафедраи қаблӣ анҷом доданд ва баъди тасдиқи пурра гирифтани кафедраҳо онҳо барои солҳои 2023-2025 мавзӯҳои илмии нав гирифтанд.

Дар иҷрои нақшаи қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ҳамаи устодони факултет саҳм гузоштанд.

Устодон ва донишҷӯёни факултет дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва донишгоҳӣ фаъолона ширкат варзиданд.

Яке аз сохторҳои асосии факултети тиббӣ Шӯрои олимон ба ҳисоб меравад. Фаъолияти Шӯро дар асоси Низомномаи «Шӯрои олимони факултети муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26

майи соли 2006 таҳти № 18/2 тасдиқ шудааст, ба танзим дароварда мешавад. Шӯрои олимон бо мақсади баррасии масъалаҳои асосии фаъолияти таълимию тарбиявӣ, илмию методӣ ва дигар масъалаҳои муҳими пешбурди кори факултет таҳти роҳбарии декани факултет ва бо фармони ректори Донишгоҳ таъсис дода шудааст. Шӯрои олимони факултети тиббӣ дар ҳайати 17 нафар таъсис дода шудааст.

Шӯрои олимони факултет баҳри муттаҳид намудани имкониятҳои нерӯи илмию ақлонии ҳайати устодони факултет, мусоидат намудан ба тайёр кардани кадрҳои илмию омӯзгорӣ, амалигардонӣ ва рушди минбаъдаи тадқиқотҳои илмӣ, корҳои таълимию методӣ ва тарбиявӣ дар байни донишҷӯён, инчунин назорат аз болои иҷрои қарорҳои қабулшуда, муаззаф аст. Дар соли ҳисоботӣ 9 Шӯрои олимони факултет тибқи нақшаи пешакӣ ва 2 Шӯрои олимони ғайринавбатӣ гузаронида шуд. Инчунин 2 хулосаи муассисаи тақриздиҳанда муҳокима ва тасдиқ шуданд.

Натиҷаи корҳои илмӣ-тадқиқотии устодони факултети тиббӣ дар соли таҳсили 2022 дар маҷмӯъ 97 маводи илмию методи, аз ҷумла: 3 китоби дарсӣ, 35 мақолаҳои илмӣ (дар хориҷа – 5, дар дохили кишвар – 30), 10 фишурдаҳо, 10 дастури методӣ ва 44 воситаҳо ва барномаҳои таълимию интишор намуданд, ташкил медиҳад (**замимаи 1**). Дар маҷмӯъ натиҷаҳо аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки дар соли ҳисоботӣ корҳои илмӣ-тадқиқотии устодони факултети тиббӣ тибқи нақша амали гашта истодааст.

Натиҷаи санҷиши вазъи омодагии кафедраҳои факултети тиббии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ҷиҳати ба таври муаррифӣ (презентатсия) бо забони давлатӣ ҳимоя намудани рисолаҳои дипломӣ ва кори хатм дар маҷмӯъ ба талаботи кунунии Донишгоҳ ҷавобгӯ мебошад. Бояд зикр намуд, ки дар факултети тиббӣ ҳимояи рисолаҳои магистрӣ мавҷуд нест. Инчунин бо сабаби аз аз таҳсили панҷсола ба таҳсили шашсола гузаштани ихтисоси кори тиббӣ-ташхисӣ дар ин ҳимояи рисолаҳои дипломию ин ихтисос ба соли 2023 гузаронида шуд.

Дар тамоми кафедраҳои факултет вобаста ба ин раванд нақшаҳои мавзӯҳои рисолаҳои тахассусии корҳои дипломӣ ва кори хатми донишҷӯён тибқи қарори Шӯрои олимони факултет ба раёсати ДМТ пешниҳод гардиданд.

Ҳамзамон бояд қайд намуд, ки моҳи октябри соли сипаришуда, яъне баъди тасдиқи нақшаҳои мавзӯҳои рисолаҳои тахассусии корҳои дипломӣ ва кори хатм аз ҷониби устодони кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ баҳри дуруст гузаронидани корҳои дипломӣ, илмӣ-тадқиқотӣ ва омода намудани натиҷаҳои он Конфронси факултети барпо карда шуд, ки дар он зиёда аз 90 донишҷӯ ва 35 устодони кафедраҳои тахассусии факултет иштирок намуданд.

Дар тамоми кафедраҳо иштироки устодони кафедраҳо вобаста ба сарбории онҳо дар раванди корҳои дипломӣ ва кори хатм назаррас мебошад.

Мусаллам аст, ки яке аз қисматҳои чудонашавандаи корҳои илмӣ-тадқиқотӣ дар факултет – корҳои илмии донишҷӯён ташкил медиҳанд. Ҳамзамон дар пажӯҳиши илмии факултет Ҷамъияти илмии донишҷӯён (ҶИД) ва 6 маҳфилҳои фанӣ / инфиродӣ нақши бориз дошта, беш аз 140 нафар аъзо доранд.

Тибқи чадвали баргузори Ҷамъияти (маҳфилҳои) илмии донишҷӯён дар соли 2022 дар факултети тиббӣ дар маҷмӯъ 65 маҳфили илмии донишҷӯён гузаронида шуданд, ки дар онҳо доир ба мақсаду мароми ҶИД ва тарғибу ташфиқи онҳо ба илмомӯзӣ ва ҷалб намудани донишҷӯён дар олимпиадаҳои фанӣ, озмунҳои гуногуни сатҳи донишгоҳӣ / ҷумҳуриявӣ / ва конференсияҳои илмию назариявӣ, инчунин баррасии мавзӯҳои мубрами соҳаи тандурустии кишварамон мунтазам барпо карда шуданд.

Меҳоҳам боз як нуқтаро зикр намоям, ки 90% донишҷӯёни Дастаи олимписи факултети тиббиро донишҷӯёни солҳои 1 ва 2 ташкил

медиҳанд, яъне умед ҳаст, ки бо бедор шудани завқи илмомӯзии онҳо дар ояндаи наздик боз ҳам ба муваффақиятҳои назаррас ноил хоҳанд шуд.

Дар факултет санаи 21.04.2022 конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодон ва кормандони факултети тиббии ДМТ бахшида ба «Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)» ва «Бузургдошти Мавлоно Ҷалололiddини Балхӣ» дар чор бахш – бахши тайёрии тиббӣ ва ташхисӣ, бахши акушерӣ ва гинекологӣ бахши ҷарроҳӣ, эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ ва бахши фанҳои умумитиббӣ баргузор гардид. Дар рафти конференсия маърузачиён ҳозиринро бо проблемаҳои мубрами соҳаи тиб шинос намуда, бештар аз натиҷаи фаъолияти илмӣ - тадқиқотиашон маълумот пешниҳод намуданд.

Дар умум 36 маърузаи илмӣ ба нақша гирифта шуда, буд, ки аз онҳо ду маърузаи илмӣ бо сабабӣ иштирок надоштани маърузачиён (бемор буданд), қироат нашуд, аммо аз тарафи раисони бахшҳо нисбати кори онҳо ба таври мухтасар маълумот дода шуд. Боқимонда 34 маърузаи дигар ба пурраги шунда шуд. Дар рафти конференсия маърузаҳои иловагӣ набуданд.

Умуман баргузори конференсияҳои мазкур аз тарафи ҳозирин хуб баҳодихӣ гардиданд.

Баъди анҷоми конференсияҳо дар умум 8 маърузаи бехтарин дар шакли «гузориши илмӣ» барои ҷоп пешниҳод гарданд.

Ҳамзамон расмҳо аз рафти конференсияҳо дар бахшҳои гуногун пешниҳод шуданд.

Тибқи барномаи Конференсияи илмии донишҷӯён дар факултети тиббӣ дар 4 бахш – “Бахши эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ”, “Бахши акушерӣ ва гинекологӣ”, “Бахши физиологияи патологӣ” ва “Бахши морфологӣ”; рӯзҳои 20-23-юми апрели соли равон дар ҳафтаи илм гузаронида шуданд.

Дар маҷмӯъ аз ҷониби донишҷӯён – аъзоёни фаъоли ЧИД-и факултети тиббӣ 48 маъруза пешниҳод гардиданд, 46-тои он дар 4 бахш шунида шуданд.

Дар ҷамбасти Конференсия и.в. муовини декан оид ба илм, Шералиев М.Н. баромад намуда, доир ба муҳимияти мавзӯҳои интихобшуда, ки аз завқи баланди илмии роҳбарони илмӣ ва донишҷӯён шаҳодат медиҳад, ибрози ақида намуд. Инчунин ба андешаи намояндаи садорати факултети тиббӣ донишҷӯёни кафедраҳои морфологӣ, физиологияи патологӣ, эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ, акушерӣ ва гинекологӣ хеле фаъол буданд, ки аз афзудани ҳавасмандии донишҷӯён ба корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, инчунин бедор намудани завқи эҷодӣ ва илмҷӯии донишҷӯён аз ҷониби устодони алоҳидаи факултет гувоҳӣ медиҳанд.

Дар ҷамбасти Конференсия маърузачиён бо “Ифтихорнома” ва “Сипоснома”-ҳои садорати факултети тиббӣ қадрдонӣ гардиданд.

Дар давоми соли таҳсили 2022 аз тарафи устодони кафедраҳои факултети тиббӣ дар маҷмӯъ 3 конференсияҳои гуногун барпо карда шуда шуд.

Тибқи нақшаи тасдиқшуда, соли равон дар факултети тиббӣ 1 маҳфили «Зехн»-и умумидонишгоҳӣ барпо гардид, ки ба яке аз мавзӯи рӯзмарраи соҳаи тиб бахшида шуда буд.

Ҳамзамон аз ҷониби устодони кафедраҳои факултети тиббӣ дар ба таври мунтазам дар хобгоҳҳои донишҷӯён корҳои фаҳмондадихи дар мавзӯҳои мубрами соҳаи тиб гузаронида шуд.

ҚИСМИ I

МУҲИМТАРИН НАТИҶАҲОИ КОРҲОИ ИЛМӢ-ТАҲҚИҚОТӢ

Накшаи корҳои илмӣ-тадқиқоти устодони факултет аз рӯи 2 самт, 6 масоил ва 8 мавзӯ тасдиқ гардида шудааст:

Самт: 1. Коҳиш додани вогирии бемориҳои дорои моҳияти иҷтимоидошта (сил, бемории ишемикии дил, фишорбаландӣ, диабет қанд) ва сирояти бемориҳои паразитӣ (аскаридоз ва лямблиоз).

2. Баҳодиҳии сихатии омма ва афзалиятҳои тибби профилактикӣ (ҳифзи солимии модару кӯдак, ғизои солим).

Масоил: 1. Нақши ғизои солим дар ташаккули солимии донишҷӯён.

2. Омилҳои бенаслии занона ва мардона.

3. Таҳияи пешниҳодҳои асоснокшудаи илмӣ ва амалӣ баҳри паст намудани гаронии бемории мутобиқшудаи сил дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

4. Раванди мутобиқшавии организми одам ва ҳайвонот дар шароитҳои гуногуни экологӣ.

5. Арзёбии басомади баланди паҳншавии сирояти паразитарии гельминтӣ дар байни заноне, ки ҳомилагияшон бо оризаҳо чараён меёбад.

6. Пешгирии бемориҳои дилу рағҳо, ҷарроқишавандаи гастроэнтерологӣ ва оризаҳои онҳо.

Мавзӯ: 1. Омӯзиши сатҳи иловагиҳои ғизоӣ дар ратсиони ғизои донишҷӯён.

2. Ташҳис ва табобати бенаслии занон ва мардон.

3. Омӯзиши вазъи паҳншавӣ, сабабҳо ва оқибатҳои намудҳои гуногуни бемории сил дар байни аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

4. Хусусиятҳои клиникӣ, патогенетикӣ ва оризаҳои бемории ишемикии дил ва фишорбаландӣ.

5. Механизмҳои морфобиологияи мутобиқшавии организм дар шароитҳои экстремалии Тоҷикистони марказӣ.

6. Муносибгардони алгоритми ташхис ва идоракунии ҳомилагӣ дар занони гирифтори шаклҳои гуногуни сирояти паразитии аскаридоз ва лямблиоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

7. Омӯзиши сабаб, муолича, пешгирии бемориҳои чарроҳишавандаи гастроэнтерологӣ ва оризаҳои онҳо.

8. Омӯзиши тағйиротҳои патоморфологӣ дар натиҷаи вайроншави ҷараёнҳои мубодилаи моддаҳо ва энергия дар узвҳо ва системаи организм.

Дар иҷрои нақшаи КИТ дар факултет 92 нафар устодони 11 кафедраҳои факултет фаъолият доранд: 6– доктори илм; 27 – номзади илм, дотсентон; 3 – муаллими калон; 56 – ассистент.

Кафедраи акушерӣ ва гинекологӣ

Самт: Саҳмгузори ба коҳиш додани басомади аворизи ҳомилагӣ дар занони гирифтори шаклҳои гуногуни сирояти паразитии аскаридоз ва лямблиоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Масоил: Басомади баланди паҳншавии сирояти паразитариини гельминтӣ дар байни заноне, ки ҳомилагиашон бо оризаҳо ҷараён меёбад

Мавзӯ: Муносибгардони алгоритми ташхис ва идоракунии ҳомилагӣ дар занони гирифтори шаклҳои гуногуни сирояти паразитии аскаридоз ва лямблиоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Доир ба натиҷаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ 3 мақолаҳои илмӣ ва 2 фишурда омода ва ба ҷоп пешниҳод карда шудааст.

Кафедраи асосҳои таърихи тиббӣ ва мудофияи шахрвандӣ

Самт: Ғизои солим.

Масъала: Ошкор намудани шароитҳои ташаккули солимии донишҷӯ тавассути ғизои солим.

Мавзӯ: Омӯзиши сатҳи иловагиҳои ғизоӣ дар ратсиони ғизои донишҷӯён (роҳбари илмӣ, дотсент Ғафуров С.Ҷ.)

Дар соли 2022 дар кафедраи асосҳои тайёрии тиббӣ ва муҳофизати граждони 5 корманди штатӣ дар КИТ иштирок намуда, дар як самт, як масъала ва як мавзӯи қори илмӣ тадқиқоти ро иҷро карданд. Айни замон тадқиқотҳо давом доранд ва натиҷаҳо қорқард шуда истодаанд.

Доир ба натиҷаҳои қорҳои илмӣ-тадқиқотӣ 2 мақолаҳои илмӣ ва 1 фишурда омода ва ба қор пешниҳод қарда шудааст.

Кафедраи морфологи

Самт: Қорқард ва гузаронидани қорабиниҳо оид ба омӯзиши механизмҳои мутобиқшавии организмҳои зинда дар шароитҳои экстремалӣ дар шароити Тоҷикистони марказӣ

Масоил: Аз худ намудани сабабҳо ва тарзи инкишофи мутобиқшавии организми одам ва ҳайвонот дар шароитҳои гуногуни экстремалӣ ва қорреқсияи онҳо

Мавзӯ: Механизмҳои морфофизиологии мутобиқшавии организм дар шароитҳои экстремали Тоҷикистони марказӣ

Кафедра тадқиқотҳои илмии худро асосан дар Маркази миллии “Шифобахш”, Маркази қумҳуриявии экспертизаи тибби судӣ ва Озмоишгоҳи марказии илмӣ-тадқиқотии ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино мегузаронад.

Дар асоси тадқиқотҳои соли дуом 2 мақолаи илмӣ ва 2 фишурда ба қор расид.

Кафедраи ташҳиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ

Самт: Ҳифзи солимии модару қӯдақ.

Масоил: Бенаслии занона ва мардона.

Мавзӯ: Ташхис ва табобати бенаслии занон ва мардон.

Хамаи кормандони кафедра дар иҷрои КИТ ширкат варзида роҷеъ ба 1 самт, 1 масъала ва 1 мавзӯ корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ гузарониданд.

Дар асоси тадқиқотҳои соли дуҷум 2 мақолаи илми дар маҷалаи “Илм ва фановари” ба ҷоп расид.

Кафедраи терапия

Самт: Муайян намудани хусусиятҳои клиникӣ, патогенетикӣ ва оризаҳои бемории ишемикии дил ва фишорбаландӣ

Масоил: Такмили базаи илмӣ - методӣ барои омӯзиши бемориҳои дилу рағҳо

Мавзӯ: Хусусиятҳои клиникӣ, патогенетикӣ ва оризаҳои бемории ишемикии дил ва фишорбаландӣ

Кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ

Самт: Саҳмгузорӣ ба коҳиш додани вогирии бемории сили фаъол ва латентӣ дар байни аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Масъала: Сатҳи баланди паҳншавии бемории сил, алалхусус намудҳои ба дорувориҳо мутобиқшудаи он дар Тоҷикистон.

Мавзӯ: Омӯзиши вазъи паҳншавӣ, сабабҳо ва оқибатҳои намудҳои гуногуни бемории сил дар байни аҳолии ҚТ бо мақсади таҳияи пешниҳодҳои асоснокшудаи илмӣ ва амалӣ намудани онҳо баҳри паст кардани гаронии бемории сил дар ҚТ.

Натиҷаҳои тадқиқоти пешакӣ дар 5 мақолаи илмӣ ва 2 фишурда интишор карда шуданд.

Кафедраи ҷарроҳӣ

Самт: Беҳтар намудани пешгири, ташхис ва муолиҷаи бемориҳои роҳи ҳозима

Масоил: Афзоиши сатҳи бемориҳои гастроэнтерологӣ ва оризаҳои пеш аз чарроҳӣ, дар вақти чарроҳӣ ва марҳалаҳои баъдичарроҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мавзӯ: Омӯзиши сабаб, муолиҷа, пешгирии бемориҳои чарроҳишавандаи гастроэнтерологӣ ва оризаҳои онҳо.

**Кафедраи физиологияи патологӣ ва
анатомияи патологӣ бо тибби судӣ**

Самт: Коркард ва гузаронидани чорабиниҳо оид ба паст кардани сатҳи бемориҳои, ки дар натиҷаи вайроншавии мубодилаи моддаҳо дар организм ба амал меояд (бемориҳои фарбеҳӣ, фишорбаландӣ ва диабетиканд)

Масоил: Аз худ намудани сабабҳо ва тарзи инкишофи вайроншавии мубодилаи моддаҳо ва энергия ҳангоми этилолҳои гуногун.

Мавзӯ: Омӯзиши тағйиротҳои патоморфологи дар натиҷаи вайроншавии ҷараёнҳои мубодилаи моддаҳо ва энергия узвҳо ва системаи организм.

Кафедра тадқиқотҳои илмӣ худро дар заминаи Маркази миллии тиббии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Шифобахш» мегузаронад. Натиҷаҳои тадқиқоти пешакӣ дар 2 мақолаи илмӣ ва 1 фишурда интишор карда шуданд.

Эзоҳ: Кафедраҳои **анатомия, микробиология ва стоматология** бо сабаби навтаъсис будан дар соли 2022 барои иҷрои КИТ мавзӯи илми нагирифтаанд. Дар дигар самтҳои илм фаълиятшонро пешниҳод намудаанд (ЧИД, конференсияҳо, навиштани мақолаҳои илми). Кафедраҳои мазкур барои гузаронидани КИТ дар асоси сам ва масоилҳои ҷойдошта дар факултет мавзӯҳои илми барои солҳои 2023-2025 ба нақша гирифтаанд.

Аз тарафи кафедраҳои мазкур дар соли ҳисоботи 5 мақолаи илми ва 2 фишурда пешниҳод шудааст, ки ин натиҷаи кори илми-тадқиқотии онҳоро дар якҷоягӣ бо кафедраҳои пешинашон нишон медиҳад.

ҚИСМИ II
НИШОНДИҲАНДАҲОИ ҶАДВАЛИ

Ҷадвали 1

**ШУМОРАИ УСТОДОН ВА КОРМАНДОНИ ИЛМӢ- ОМУӢГОРИИ ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ, КИ
ДАР ИҶРОИ КОРҲОИ ИЛМӢ-ТАҲҚИҚОТӢ ШИРКАТ МЕВАРЗАНД**

№	Факултети тиббӣ	Шумораи умумии устодон	Шумораи устодоне, ки дар КИТ ширкат меварзанд	Докторони илм, профес- сорон	Номзадони илм, дотсентон	Миқдори унвондо- рон бо %	Синну соли миёнаи устодон	
							Мард	Зан
	Дар факултет	97	92	6	27	35	44,6	46,7

Ҷадвали 2

МИҚДОРИ САМТ ВА МАВЗӢҲОИ ИЛМӢ

№	Номгӯи кафедраҳо	Самт	Масоил	Мавзӯъ
	Факултет	2	6	8

Ҷадвали 3

**НАШРИ МАВОДИ ИЛМӢ – МЕТОДИИ ҲАӢАТИ ПРОФЕССОРОНУ УСТОДОН
ВА КОРМАНДОНИ ИЛМИИ ФАКУЛТЕТ**

№	Номгӯи кафедра	Монография		Китоби дарсӣ	Воситаҳо ва барномаҳои таълимӣ	Дастури методӣ	Мақола		Фишурда		Ҳамагӣ	
		Дар хориҷа	Умумӣ				Дар хориҷа	Умумӣ	Дар хориҷа	Умумӣ	Дар хориҷа	Умумӣ
	Факултет	0	0	3	44	10	5	30	-	10	5	97

Ҷадвали 4

ФАӢОЛИЯТИ ПАТЕНТИВУ ИХТИРОӢТӢ ДАР ФАКУЛТЕТ

№	Факултетҳо	Арзно маҳои қабул шуда	Натиҷаҳои мусбати санҷиши давлатӣ	Қарорҳои дар бораи додани патент	Ихтироҳои патенткунонида шуда		Асарҳои нашршуда	Патентҳои қурбашон нигоҳдошта шуда	Мукофотҳои гирифташуда	Диплом ва ифтихорномаҳо	Ихтироҳои татбиқшуда
					патентҳо	Гувоҳномаҳо					
	Факултет	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ҷадвали 5

**МИҚДОРИ КОНФЕРЕНСИЯҲОИ ИЛМИЕ, КИ ДАР ФАКУЛТЕТ
ДАР СОЛИ ТАҲСИЛИ 2022 ГУЗАРОНИДА ШУДААHD**

№	Факултет	Байналмилалӣ	Ҷумҳуриявӣ	Донишгоҳӣ	
				Конференсия	Мизи гирд
	Дар факултети тиббӣ		1	2	-

Ҷадвали 6

ШУМОРАИ ДОКТОРАНТОНИ Ph.D АЗ РӯЙИ ИХТИСОС

		Ҳамагӣ	Аз он ҷумла	
			Рӯзона	Ғоибона
	Дар факултет	1	1	-

Ҷадвали 7

**МИҚДОРИ РИСОЛАҲОИ ДОКТОРӢ ВА НОМЗАДӢ, КИ ДАР ПОЯИ КАФЕДРАҲО ВА ОЗМОИШГОҲОИ
ДМТ ДАР СОЛИ 2022 ДИФОӢ КАРДА ШУДААҢД**

№	Факултет	Рисолаи докторӣ			Рисолаи номзадӣ		
		Ному насаби унвончӯ	Соҳаи илм	Шифри ихтисос	Ному насаби унвончӯ	Соҳаи илм	Шифри ихтисос
	Факултети тиббӣ	-	-	-	-	-	-

Ҷадвали 8

**МИҚДОРИ КОРҲОИ ИЛМӢ, КИ ДАР ИСТЕҲСОЛОТ ВА ҶАРАӢНИ ТАЪЛИМ
ДАР СОЛИ 2022 ҶОРӢ КАРДА ШУДААҢД**

№	Кафедра	Миқдори корҳои дар соҳаҳои истеҳсоли ва ғайри истеҳсоли ҷоришуда	Миқдори кори дар ҷараёни таълим ҷоришуда	Миқдори кори дар илм ҷоришуда	Миқдори кори дипломӣ
1.	Факултети тиббӣ	-	-	-	-
	Ҳамагӣ	-	-	-	-

**МИҚДОРИ МАЪРӯЗАҲОЕ, КИ УСТОДОНИ ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ ДАР КОНФЕРЕНСИЯҲОИ
САТҲИ ГУНОГУН ҚИРОАТ КАРДААНД**

№	Кафедра	Байналмилалӣ	Ҷумҳуриявӣ	Донишгоҳӣ
1	Ташҳиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ		5	
2.	АТТ ва МШ	1	2	
3.	Эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ		2	4
4.	Акушерӣ ва гинекологӣ	1	4	
5.	Терапия	-	-	-
6.	Морфологӣ	-	6	-
7.	Ҷарроҳӣ	-	3	-
8	Физиологияи патологӣ ва анатомияи патологӣ бо тибби судӣ	-	3	
9	Анатомия		2	-

10	Микробиология ва вирусология	-	2	-
11	Стоматология	-	1	-
	Ҷамағӣ	2	30	4

Ҷадвали 10

**НИШОНДОДҲОИ МУҲИМИ КОРҲОИ ИЛМИИ ДОНИШЧҶҶНИ
ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ ДАР СОЛИ ТАҲСИЛИ 2022**

Кафедраҳо	Миқдори маъруза дар конфонс	Миқдо-ри корҳои дипломӣ	Ҷойи ишғолнамуда дар озмуни корҳои илмии донишҷӯёни мактабҳои олии ҷумҳурӣ аз рӯйи ихтисос	Ҷойи ишғолнамуда дар олимпиадаи ҷумҳурӣ аз рӯйи ихтисос	Ҷойи ишғолнамуда дар олимпиадаи Академияи илмҳои ҶТ
Факултет	67	-	-	-	-

Ҷадвали 11

**МАҲСУЛНОКИИ КОРҲОИ ИЛМӢ-ТАДҚИҚОТИИ ОЗМОИШГОҲҲОИ ИЛМӢ
ВА ГУРҶҲҲОИ ФАРМОИШИИ ИИТ**

№	Озмоишгоҳҳои илмӣ ва гурӯҳҳои фармоишӣ	Наشري маводи ҷопшуда			Патентҳои гирифташуда	Миқдори рисолаҳои, ки дар ОИТ ва ГИТ дифоъ карда шудаанд				Миқдори конфронсҳои гузаронидашуда			Миқдори маърузаҳои кироатшуда
		Мақола	Монография	Фишурда		Докторӣ	Номзадӣ	Дипломӣ	Кори курсӣ	Байналмилалӣ	Ҷумҳуриявӣ	Донишгоҳӣ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Факултети тиббӣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ҷадвали 12

ДИФОИ РИСОЛАҲОИ НОМЗАДӢ ДАР ШӢРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ ДМТ

№	Ному насаби унвонҷӯён	Шифри Шӯро	Шифри ихтисос	Номи ихтисос	Миқдори рисолаҳои дифоъ шуда	
					Докторӣ	Номзадӣ
1	Факултети тиббӣ	-	-	-	-	-

**ШУМОРАИ НОМЗАДОН ВА ДОКТОРОНИ ИЛМ ДАР ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ
ДАР СОЛИ ТАҲСИЛИ 2022**

Кафедра	Шумораи номзадони илм		Шумораи докторони илм		Шумораи узви вобастаи АИ ҶТ		Шумораи узви пайвастаи АИ ҶТ	
	Занон	мардон	занон	мардон	занон	мардон	занон	Мардон
Кафедраи ташҳиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ	1	1	-	-	-	-	-	-
Кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ	2	1	-	2	-	-	-	-
Кафедраи АТТ ва МШ	1	1	-	-	-	-	-	-
Кафедраи акушерӣ ва гинекологӣ	2	-	2	-	-	-	-	-

Кафедраи терапия	2	1	-		-	-	-	
Кафедраи ҷарроҳӣ	-	5	-	2	-	-	-	-
Кафедраи морфологӣ	-	2	-	-	-	-	-	-
Кафедраи физиологияи патологӣ ва анатомияи патологӣ бо тибби судӣ	1	2	-	-	-	-	-	-
Анатомия	-	-	-	-	-	-	-	-
Микробиология ва вирусология	1	-	-	-	-	-	-	-
Стоматология	2	-	-	-	-	-	-	-
Факултет	12	13	2	4				

Ҷадвали 15

СИННУ СОЛИ МИЁНАИ УСТОДОНИ УНВОНДОРИ ФТ

№	Кафедра	Синну соли миёнаи номзадони илм		Синну соли миёнаи докторони илм	
		Умумӣ	Аз ҷумла	Умумӣ	Аз ҷумла

			Мардон	Бонувон		Мардон	Бонувон
1.	Кафедраи ташхиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ	48,5	43	54	-	-	-
2.	Кафедраи АТТ ва МШ	54,5	50	59	-	-	-
3.	Кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ	61,6	60	62,5	59,5	59,5	-
4.	Кафедраи акушерӣ ва гинекологӣ	46	-	46	54,5	-	54,5
5.	Кафедраи терапия	57,3	51	60,5	-	-	-
6.	Кафедраи ҷарроҳӣ	52,8	52,8	-	55,5	55,5	-
7.	Кафедраи морфологӣ	59,5	59,5	-	-	-	-
8.	Кафедраи физиологияи патологӣ ва анатомияи патологӣ бо тибби судӣ	52,3	57,5	42	-	-	-
9.	Анатомия	-	-	-	-	-	-
10	Микробиология ва вирусология	43	-	43	-	-	-
11	Стоматология	46	-	46	-	-	-

12	Эдвайзерон	33,5	33,5	-	-	-	-
	Ҳамагӣ	50,4	50,9	51,6	56,5	57,5	54,5

Чадвали 16

ШУМОРАИ УСТОДОНУ КОРМАНДОНИ АСОСӢ (ШТАТӢ) АЗ РӯИ СОҲАИ ИЛМ

Факултети тиббӣ	Физикаю математика		Кимиё		Биология		Тиббӣ	
	Мард	Зан	Мард	Зан	Мард	Зан	Мард	Зан
Номзадони илм	1	-	1	-	3	-	10	11
Докторони илм							4	2
Докторони Ph.D								1
Ҳамагӣ	1		1		3		14	14

ИШТИРОКИ ДОНИШЧЌЃНУ МАГИСТРАНТОН ДАР ОЗМУНҲОИ САТҲИ ГУНОГУН

№	ФакултетҲо ва кафедраҳои умумидонишгоҳӣ	Ҷои ишғолнамуда дар озмуни корҳои илмии донишҷӯёни мактабҳои олии ҷумҳурии аз рӯи ихтисос	Ҷои ишғолнамуда дар олимпиадаи ҷумҳуриявӣ аз рӯи ихтисос	Ҷои ишғолнамуда дар даври ниҳоии озмуни ҷумҳуриявии «Илм фуруғи маърифат»	Ҷои ишғолнамуда дар даври ниҳоии озмуни ҷумҳуриявии «Фуруғи субҳи доноӣ китоб аст»	Ҷои ишғолнамуда дар даври ниҳоии озмуни ҷумҳуриявии «Тоҷикистон ватани азизи ман»
1	Факултети тиббӣ	-	-	-	-	

ҚИСМИ Ш

САМАРАНОКИИ КОРҲОИ ИЛМӢ-ТАДҚИҚОТӢ

Натиҷаи корҳои илмӣ-тадқиқотии устодони факултети тиббӣ дар соли таҳсили 2022 дар маҷмӯъ 97 маводи илмӣ, аз ҷумла: 3 китоби дарсӣ, 35 мақолаҳои илмӣ (дар хориҷа – 5, дар дохили кишвар – 30), 10 фишурдаҳо, 10 дастури методӣ ва 44 воситаҳо ва барномаҳои таълимӣ интишор намуданд, ташкил медиҳад.

Кафедраи акушерӣ ва гинекологӣ

Дар соли ҳисоботи дар раванди мавзуи кафедра татқиқоти дафтарӣ, ки дар он шарҳи умумии вазъият оид ба бемориҳои паразитарӣ дар ҳомиладорон дар ҷаҳон ва дар ҷумҳурӣ, инчунин омузиши аворизҳо ва оқибатҳои перинаталӣ дар ҳомиладорони гирифтори бемориҳои паразитарӣ таҳлилшудааст.

Фишурдаи натиҷаҳои татқиқотҳои дафтарӣ чунинанд:

Бемориҳои паразитарӣ ва гельминтозҳо қисми муҳими патологияи сироятиро ташкил медиҳанд. Тибқи маълумоти ТУТ, дар ҷаҳон зиёда аз 4,5 миллиард нафар одамон ба бемориҳои паразитӣ гирифторанд. Ҳадди ақал 25% аҳолии ҷаҳон аз ҳамлаҳои гельминтҳо азоб мекашанд (Н.Д. Ящук, 2009).

Лямблиоз маъмултарин сирояти протозойӣ аст ва аскаридоз маъмултарин гельминтоз мебошад. Тибқи маълумоти ТУТ, ҳамасола дар ҷаҳон зиёда аз 200 миллион ҳолати сирояти лямблиоз ба қайд гирифта мешавад (ТУТ).

Дар байни занони ҳомиладор аскаридоз ё лямбардоз дар 31% ҳолатҳо ошкор карда мешавад (З.Ш. Аъзамова ва дигарон, 2007). Дар

Русия дар солҳои 60 -ум, дар 16% занони ҳомиладор касалиҳои гельминтҳо, аз ҷумла кирмҳои мудаввар дар 14% ҳолатҳо ошкор карда шуданд (Даянов Ф. Г., 1967), дар солҳои 70 -ум, аскаридоз дар 35,2% занони ҳомиладор (Л.М.Богатырева) Панченко, 1976

Оморҳои дар боло зикршуда нишон медиҳанд, ки дар динамикаи муваққатӣ басомади сирояти протозойӣ ва гельминтозҳо кам намешавад, ки ин метавонад ба тағирёбии экология дар кишварҳои гуногун вобаста бошад. Дар шароити муосири Тоҷикистон, то ин вақт, басомади бемории аскаридоз ва лямблиоз омӯхта нашудааст.

Дар адабиёт асарҳои хостанд, ки ба хусусиятҳои рафти ҳомиладорӣ ва таваллуди лямблиоз ва аскаридоз бахшида шудаанд. Афзоиши омории назарраси басомади чунин мушкилиҳои ҳомиладорӣ ба монанди токсикозҳои барвақт, гипотензия, полихидрамниоз, гипоксияи ҳомила бачадон, таҳдидҳои қатъшавии ҳомиладорӣ, FGR, таваллуди бармаҳал исбот шудааст

Нишон дода шуд, ки дар байни заноне, ки ҷараёни патологияи ҳомиладорӣ доранд, басомади ҳуҷуми гельминтикӣ дар занони давраи физиологияи ҳомиладорӣ аз ин нишондиҳанда зиёдтар аст (Азамова З.Ш., 2009).

Усулҳои идоракунии занони ҳомила, вобаста аз шаклҳои гуногуни зуҳуроти лямблиоз ва аскаридоз, бояд гуногун бошанд. Омӯзиши хусусиятҳои ҷараёни ҳомиладорӣ, натиҷаҳои акушерӣ ва перинаталӣ дар занони гирифтори аскаридоз ва лямблиоз, вобаста аз шаклҳои гуногуни онҳо, хеле мувофиқ аст, зеро он имкон медиҳад равишҳои тафриқавии идоракунии занони гирифтори ин сирояти паразитӣ .

Мақсади тадқиқот: беҳтар гардонидани алгоритмҳои таҳхис ва идоракунии занони ҳомилаи гирифтори аскаридоз ва лямблиоз дар асоси омӯхтани хусусиятҳои ҷараёни бемории асоси, ҳомиладорӣ, таваллуд, таваллуд ва перинаталӣ бо шаклҳои гуногуни ин сироятҳои паразитӣ

Навигарии илмӣ. Ҳиссаи шаклҳои гуногуни лямблиоз ва аскаридоз дар занони ҳомила пешниҳод карда мешавад. Вобаста аз шаклҳои гуногуни лямблиоз ва аскаридоз, хусусиятҳои ҷараёни сирояти паразитӣ, хусусиятҳои ҷараёни ҳомиладорӣ, вазъи гардиши хун дар системаи "плацента-ҳомила", натиҷаҳои акушерӣ ва перинаталӣ пешниҳод карда мешаванд

Аҳамияти амалии тахминӣ. Пешниҳод шудааст, ки алгоритмҳои фарқкунандаи таҳхис ва идоракунии занони ҳомила бо шаклҳои гуногуни аскаридоз ва лямблиоз.

Нашрияҳои банақшагирифташуда ва аттестатсияи корҳо - мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон азназаргузаронидашуда ба нақша гирифта шудаанд. Инчунин ба нақша гирифта шудааст, ки дар конфронсҳои илмии олимони ҷавон баромад кунанд.

Кормандони кафедра дар соли 26.04. 2022-ум дар конференсияи Ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандон ва донишҷӯёни ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" ширкат варзиданд ва дар қисми баромадҳои донишҷӯён дар чорҷубаи ин чорабинӣ нишасти сессияи алоҳидаи илмиро ташкил намуданд. Дар ин сексия як қатор баромадҳои донишҷӯён оиди натиҷаҳои илмиву татқиқотии худ, ки бо роҳбари кормандони кафедра амалӣ шуда буд, ба ҳозирони пешкаш гардид. Дар ин баромадҳои худ муаммоҳои

мубрами сихатии омма ба монанди: . Безуриётӣ, Оmozҳои хушсифати тухмдонҳо, Усулҳои муоина дар гинекология, Шиками шадид дар гинекология, Миомаи бачадон, Бемориҳои илтиҳобии узвҳои таносули занона, Ҳайз ва танзими он, Бемрии диабети Қанд, Алоими Даун ва ғайрат аҳлил кардашуданд.

Махфилҳо ва аксияҳо. Дар давоми сол аз тарафи кафедраи акушерӣ ва гинекологӣ бо ҳамроҳии кормандони Пажуишгоҳи илмӣ-таадқиқотии акушерӣ, гинеколог ва перинатологии Ҷумҳурии Тоҷикистон як махфили илмиву оммавӣ ташкил карда шуд. Дар он мудири кафедра Рафиева З.Ҳ. ва ассистентони кафедра Умарова М.А., Сафарова Д.Б. ва ходимони илми пажуишгоҳ бо маърузаи худ баромад карданд.

Дар санаи 22.04.2022 ва 26.04.2022 кафедра конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандон ва донишҷӯёни ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" гузаронд. Дар Конференсияи Ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" устодони варзида: муовини декан оид ба илм ва робитаҳои байналмиллалӣ Шералиев М, мудири кафедраи акушерӣ ва гинекологии факултети тиббии ДМТ д.и.т, профессор Рафиева З.Ҳ., ассистенти кафедра н.и.т. Умарова М.А., ассистентони кафедра Талбова З.С., ва Сафарова Д.Б., н.и.т., Ишанхучаева Ф.Р., Шарипова Н., Ахмедова М.А., мудири кафедраи ташхиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ н.и.т. Каримова О.А., ассистентони кафедра Сайфуллозода И.Ф., Каримов А.Ф., аъзоёни ҶИД ва донишҷӯёни факултети тиббӣ иштирок намуданд.

Конференсияи Ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ ҳайати устодону кормандони ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ"-ро раиси бахши акушерӣ ва гинекологӣ мудирӣ кафедраи акушерӣ ва гинекологии факултети тиббии ДМТ д.и.т, профессор Рафиева З.Х., кушода, ҳозиринро хайрумакдам гуфта, аҳли нишастро ба мазмуну муҳтавои ҳамоиш шинос намуданд.

Тибқи барномаи конференсия аз 6 нафар устодони кафедраи акушерӣ ва гинекологӣ ва 3 устоди кафедраи ташхиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ факултети тиббии ДМТ бо маърузаҳои худ баромад намуданд.: д.и.т., профессор Рафиева З.Х. бо маърузаи "Течение беременности у женщин, перенесших covid-19 в ранних сроках беременности", н.и.т., Умарова М.А. бо маърузаи "Влияние уровня микронутриентов на течение и исход беременности у несовершеннолетних беременных", Сафарова Д.Б. бо маърузаи "Распространенность лямблиоза среди беременных женщин и его влияние на течение беременности", н.и.т, Ишонхуяева Ф.Р. бо маърузаи "Проблема мертворождений при преждевременных родах", Ахмедова М.А. бо маърузаи "Ожирение и дефицит витамина Д", Каримова А.Ф. бо маърузаи "Аҳамияти ташхиси ситологии гарданаки бачадон барои пешгирии саратони гарданаки бачадон", Сайфуллозода И.Ф. бо маърузаи "Ташхиси безухуриётӣ ба воситаи рентгенография дар занҳои синну соли репродуктивӣ", н.и.т., дотсент Каримова бо маърузаи "Ташхиси патологияи гарданаки бачадон ва маҳбал бо колпоскопия". Баъди ҳар як баромадҳо мавзӯҳо ҳам аз ҷониби устодон ва ҳам аз ҷониби донишҷӯён саволу ҷавоб ва муҳокима карда шуд.

Муовини декан оид ба илм ва робитаҳои байналмиллалӣ Шералиев М.Н. Конференсияи Ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ-ро иброз доштанд, ки он дар сатҳи баланд ташкил карда шуда, маърузаҳои устодони кафедраҳои мазкур аз мавзӯҳои гуногун тайёр шуда, ба шароити ҳозира муҷамм ва ҷолиб буд. Баромадҳо мазмуни баланди илмӣ доштанд. Баромадкунандагон аз воситаҳои муосири техникаи муосир самаранок истифода намуданд. Дар охир раиси бахш ба ҳамаи иштирокчиёни бахши акушерӣ ва гинекологии конференсияи Ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолоддин Балхӣ" барои иштироки фаъол миннатдорӣ баён намуда, конференсияро пушида эълон намуд.

Фаъолияти ҶИД-и кафедра. Дар соли ҳисоботӣ ҷамъияти илмии донишҷӯёни кафедра фаъолияти худро бо натиҷаҳои назаррас амалӣ намуд. Бояд қайд намуд, ки 11 нафар донишҷӯён дар чорабиниҳои гуногуни илмиву оммави иштирок намуда, дониш ва малакаҳои худро оиди гузаронидани корҳои татқиқотӣ баланд бардоштанд. Дар давоми соли хониш 8 ҷамъомади илмӣ гузаронида шуд, ки дар он малакаҳои баҳси илмӣ ва асоснокнамудани нуқтаи назарихудсайқалдодашуданд.

Кафедраи асосҳои тайёрии тиббӣ ва мудофияи шахрвандӣ

Дар соли ҳисоботӣ муваффақиятҳо ва дастовардҳои устодони кафедра дар шакли 12 номгӯи корҳои илмӣ ва таълимию методӣ ба таъби расонида шуданд, аз ҷумла 1 китоби дарсӣ, 1 дастури методӣ, 5 воситаи таълими бо забони давлатӣ, русӣ ва англисӣ, 4 мақолаҳои илмӣ, 1 фишурда.

Дар Конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандон ва донишҷӯёни ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" 2 маъруза пешниҳод аз тарафи кормандони кафедра пешниҳод гардиданд.

Дар кафедра маҳфили инфиродии илмӣ "Зехн" зери унвони "Ворисони Сино" фаъолият мекунад ва дар он 8 мавзӯҳои муҳим баррасӣ шуданд.

Кафедраи ташҳиси функционалӣ ва лабораторияи клиникӣ

Устодони кафедра дар доираи корҳои илмӣ-тадқиқотӣ 28 маводи ҷорӣ нашр намуданд: 4 мақолаи илмӣ, 1 фишурда, 7 дастурамали методӣ, 17 воситаҳои таълимӣ.

Дар Конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандон ва донишҷӯёни ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" 6 нафар корманди кафедра ва 12 нафар донишҷӯёни аъзои ЧИД-и кафедраи мазкур баромадҳои ҷолиби илмӣ карданд.

Дар доираи нақшаи кори ЧИД зери унвони "Ташҳисгар" дар соли ҳисоботи 8 маъруза маъруза муҳокима шуд.

Кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ

Кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ факултети тиббӣ ДМТ аз соли 2014 фаъолият менамояд. Дар кафедра 9 корманди штатӣ фаъолият менамоянд. Дар иҷрои нақшаи илмию тадқиқотӣ тамоми кормандони кафедра ширкат намудаанд инчунин дар равандҳои дигари илмӣ низ корҳои илмиро амалӣ намуданд.

Аз сабаби ба хуруҷ омадани бемории нави коронавирус дар тамоми ҷаҳон, ки он чун пандемия аз тарафи Созмони Умумиҷаҳонии

Тандурустӣ эълон гардид кафедра низ дар татқиқоти ҳаматарафаи ин беморӣ саҳми худро гузошт. Ин дигаргунӣ яке аз тарафҳои қавии кафедра ба ҳисоб меравад, зеро ки соҳаи тандурустӣ ҶТ, ташкилотҳои илмиву татқиқотии тамоми мамлакатҳо таҳлили раванд ва тағйирёбии вируси КОВИД -19 ва оқибатҳои тиббиву иҷтимоии онҳоро чун масъалаи мубрамтарини муосир ҳисоб намуданд. Кафедраи эпидемиология ва бемориҳои сироятӣ факултети тиббӣ оиди нишонаҳои асосии беморӣ, рафти табобат ва натиҷаҳои он дар асоси пешниҳодҳои СУТ сахмгузор буд. Дар таҳлили натиҷаҳо таърихи 199 беморони бистаришуда омукта шуданд; аз он ҷумла мардон 76,1% ва занон 23,9% ташкил намуданд. Тақсимооти беморон дар асоси синну солӣ чунин буд: тахминан 2/3 беморон дар синну соли аз 60 сол боло (62%), а намояндагони ҷавонон то синну 30 сола танҳо 4% ташкил намуданд. Оризаҳои асосии бистаришавӣ ин мушкilotи нафаскашӣ ва норасоии оксиген дар хуни беморон буд. Нишондоди SpO_2 огоҳӣ медиҳад, ки дар байни 97% бистаришуданон он аз 92% камтар буд; аз он ҷумла дар 69,9% беморон он фосилаи аз 80-84% ҷойгир шуда буд. Ташҳиси КТ нишон дод, ки 72% беморон нишонаҳои пневмония ва 23% онҳо бронхопневмонияро доро буданд. Муҳлати миенаи табобат дар байни 49% беморон зиёда аз 12 рӯзро ташкил намуд. Аз сабаби он, ки табобати беморон дар аввали пандемия гузаронида буданд, дар табобат 100% антибиотикҳо истифода бурда шуданд; имруз зарурияти истифодаи антибиотикҳо инкор карда мешаванд. Инчунин кафедра дар раванди эпидемиология оиди пурқувват намудани ҳифзи санитарии сарҳадҳо низ татқиқоти дафтарӣ гузаронид;

Бо назардошти таъсири пандемияи СОВИД-19, устодони кафедра аз рӯйи проблемаҳои паҳншавии сирояти нави коронавируси СОВИД-19 якчанд корҳои илмиву татқиқотиро оиди паҳлуҳои гуногуни он ба анҷом расониданд. Татқиқотҳо нишон доданд, ки зиёда аз 94%-и донишҷуени факултети тиббӣ СОВИД-19-ро чун бемории иҷтимоии вазнин меҳисобанд. Сабаби чунин ақида дар он аст, ки ин бемори равиши вазнин ва фавти баланд дорад 21% ва 50% мутаносибан аз миқдори умумии ҷавобҳо (464 ҷавоб): донишҷуёни курсҳои шашум аз фавти баланд 33% ва равиши баланди паҳншавӣ - 61% хавотиранд; дар байни курсҳои якум ин омилҳо 25% ва 39% мебошанд. Зиёда аз 74%-и пурсидашудагон эмгузаронӣ шудаанд; 60%-и донишҷуени курси якум сабаби асосии рад карданро дар омӯзиши нокифояи воксинҳо мебинанд; ҳар нафари шашум таъсири манфии онро ба системаи наслофарӣ қайд мекунад; 16% натиҷаи дилхоҳ надодани онро қайд мекунад, дар байни донишҷуёни курси шашум 32% мепиндоранд, ки омӯзиш ҳоло нокифоя, камтар аз 5% ба натиҷабархшии он шубҳа доранд, 47% таъсири манфии онро ба системаи наслофарӣ рад намекунанд. 78%-и пурсидашудагон ба аъзои оилаи худ барои эмгузаронӣ тавсия 215 медиҳанд, дар курси якум чунин донишҷуён камтар 72% ва бештар дар байни донишҷуёни курси чорум - 90%, дар байни донишҷуёни курсҳои 5-6-ум 83-85% мутаносибан. Новобаста аз он, ки нишондодҳои назарраси сатҳи эмгузаронӣ дар байни донишҷуён қайд шудааст - 74% ва тайёр ҳастанд барои эмгузаронӣ ҳангоми сар задани мавҷи нави эпидемия " 78%, омили нигоҳдори онҳо таъсири манфии воксинаи ковид19 ба системаи наслофарии (47%) ва меҳисобанд, воксина нокифоя омӯхта шудааст. Ин натиҷаҳо аз маълумотнокии паст, малакаи нокифояи фарқ намудани маълумоти дуруст аз хабарҳои ғалат шаҳодат

медиханд, инчунин гумон аст, ки дар равиши омӯзиш ба ин савол на дар ҳама кафедраҳои таҳасусӣ таваҷҷуҳи лозими дода мешавад.

Инчунин кафедра оиди табобати ковид-19 татқиқоти тиббиву омори ба анҷом расид. Татқиқот нишон дод, ки дар байни беморон, мардон бештар аз 76 фоизро ташкил намуданд; зиедтарини онҳо одамони синну солшон аз 50 боло буданд (62%). Дар умум тақсирот аз рӯи сатҳи SPO2 чунин буд: дар 69,9% он дар ҳудуди 80-84, дар 27,1% дар ҳудуди 85-89 ва танҳо дар 3% SPO2 аз 90% болотар буд. Қариб дар нисфи қабулшудагон, ҳарорати бадан субфебрил буд ва танҳо 16% он аз 380 баландтар буд. Ташвишовар аст, ки истифодаи антибиотик ва дар 81% ҳатто ду - левофлоксазол бо азитромицин истифода шуда буд; Флукалосол танҳо дар 61% ҳолатҳо таъин карда шудааст. Аслан ягон доруи зидди вирусӣ истифода нашудааст; оиди риояи ҚБТС (2005) ва мувофиқати қонунҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии қонунӣ як қатор маводҳоро таҳлили намуд, ки он чун мақолаи илмӣ нашр гардидааст.

Дар соли сипаришуда инчунин омӯзиши таъсири манфии боқимондаҳои антибиотикҳоро дар ғизо (дар мисоли асал) ба анҷом расонида шуд. Натиҷаҳои таҳлили лаборатории асали табиӣ, аз истифодаи нооқилонаи дорувории зиддимикробӣ гувоҳи медиҳад. Ин омил метавонад ба саломатии истеъмолкунандагон таъсири манфӣ расонада ваъзи устувории микроорганизмҳоро ба дорувории зиддимикробӣ мутташаниҷ гардонад ва сабаби баргардонидани асали содиротшуда гардад. Сохтори назорати маҳсулоти хӯрокворӣ, алалхусус оид ба назорати бехатарии асал нокомил буда, ислоҳоти куллиро тақозо мекунад. Яке аз роҳҳои ҳалли ин масъала таҳия ва

амалигардони нақшаҳои солони мониторинги боқимондаҳо, аз ҷумла антибиотикҳо ва захрхимикатҳо дар асали табиӣ мебошад.

Аз тарафи кормандони кафедра инчунин татқиқотҳо оиди дигар бемориҳои мубримиат дошта, ба мисоли исҳоли хунин, бехатарии ғизо, методологияи гузаронидани татқиқотҳои оморӣ ва ғайра амалӣ карда шуданд. Дар умум 9 мақола, 8 фишурда, 5 дастурҳои таълимӣ, 3 китоби дарсӣ, аз он ҷумла аз фанни сиҳати омма (Абдуллоева М), аз эпидемиология (Одинаев Н.С.), бемориҳои сироятӣ (талабзода М.С.), 1 монография (оид ба тифи шикам) таҳия шуданд.

Аз тарафи кормандони кафедра инчунин татқиқотҳо оиди дигар бемориҳои мубримиат дошта, ба мисоли исҳоли хунин, бехатарии ғизо, методологияи гузаронидани татқиқотҳои оморӣ ва ғайра амалӣ карда шуданд. Дар умум 9 мақола, 8 фишурда, 5 дастурҳои таълимӣ, 3 китоби дарсӣ, аз он ҷумла аз фанни сиҳати омма (Абдуллоева М), аз эпидемиология (Одинаев Н.С.), бемориҳои сироятӣ (талабзода М.С.), 1 монография (оид ба тифи шикам) таҳия шуданд.

Дар соли ҳисоботи аз тарафи кафедра 3 конференсияи илмиву амалӣ ташкил ва гузаронида шуд:

1. Конференсияи умумидонишгоҳи дар мавзӯи “ Тағйирёбии иқлим ҳамчун мушкилии ҷаҳонии солиии аҳоли бо иштироки донишҷуён ва омузгорон ДМТ ва ДДТТ, мутахассисони аз институти илми татқиқоти тибби профилактики ВТ ҲИА ҶТ, ташкил карда шуд - 17 феввали 2022.

2. Конференсияи апрелии соли 2022 барои омузгорон бо ҳамроҳии кафедраи хирургияи факултети тиббӣ . Дар он 8 баромади муаллимон шунида шуд. 21 апрели соли 2022

3. Конференсияи апрелии донишчуен бо иштироки фаълони ЧИД и кафедра . Дар он 10 нафар донишчӯён баромад намуданд. Санаи баргузоршавӣ - 25 апрели соли 2022.

Дар рафти сол мақолаҳои оммави ва воқуниши оиди проблемаҳои экстремиз ва терроризм ба сомонаи Донишгоҳ аз тарафи корманди кафедра Абдуллаева М.А. пешкаш гардиданд.

Фаъолияти ЧИД-и кафедра. Дар соли ҳисоботӣ ҷамъияти илмии донишчӯёни кафедра фаъолияти худро бо натиҷаҳои назаррас амалӣ намуд. Бояд қайд намуд, ки 15 нафар донишчӯён дар ҷорабиниҳои гуногуни илмиву оммавии иштирок намуда, дониш ва малакаҳои худро оиди гузаронидани корҳои татқиқотӣ баланд бардоштанд. Дар давоми соли хониш 10 ҷамъомади илмӣ гузаронида шуд, ки дар он малакаҳои баҳси илмӣ ва асоснок намудани нуқтаи назари худ сайқал дода шуданд.

Бо пешниҳоди садорати факултет ва мудири кафедра корманди кафедра дотсен Абдуллоева М.А. тавассути шабакаҳои телевизиони ва радиои ҷумҳуриявӣ оиди мавзӯҳои гуногуни тиббӣ зиёда аз 8 баромадҳо амалӣ намуданд.

Донишчӯёни ЧИД-и кафедраи эпидемиология ва беморҳои сирояти дар Рузи байналмилалӣ мубориза бар зидди бемори сил , ки 5 апрел соли 2022 дар Кохи Суруш бо ташаббуми ассотсиятсияи Боздошти сил дар Тоҷикистон барпо гардид, ба ҳайси ихтиёрмандон иштирок намуда, дар виқторинаи баргузоргашта фаълони баромад намуданд.

Кафедраи ҷарроҳи

Кафедраи ҷарроҳии факултети тибби соли 2016-ум дар заминаи кафедраи акушери ташкил ёфт. Дар кафедра 4 номзади илм кор ва фаъолият мекунад. Синну соли миёнаи номзади илм 50 солро ташкил медиҳад. Дар КИТ хамаи омӯзгорон иштирок намуда дар як самт, як муаммо ва як мавзӯи кори илми тадқиқотиро иҷро карда истодаанд.

Айни замон пурсишномаҳои тести тайёр шуда истодааст. Кормандони кафедра марҳила ба марҳила, мавсим ба мавсим пурсишномаҳо дар байни донишҷӯёни факултети тибби меомӯзанд.

Полвонов Ш.Б. ва ассистенти кафедра Шарипов К.И. натиҷаҳои пурсишномаҳо ба барномаи компютери ворид мекунанд, сипас маълумотҳо коркард карда мешаванд.

Устодони кафедра аз рӯи проблемаи “Баҳодихии равиши табобати бемориҳои роҳи талха гузар, донишҷӯёни ДМТ”, Мавзӯи: “Таҳқиқоти лаборатории донишҷӯёни факултети тибби ” тадқиқот доранд.

Дар раванди тадқиқот маълум гардид, ки дар байни донишҷӯён беморони роҳи талхагузар истеъмом накардани таоми гарм, сабзавотҳои тару тоза, яъне талаботҳои ғизои ратсионалӣ аз тарафи донишҷӯён риоя карда намешаванд. Тадқиқоти ратсионии ғизо нишон дод, ки донишҷӯён миқдори лозимии нутриентҳо (сафеда, чарб, ангиштов, моддаҳои маъдани, витаминҳо ва ғ.) ба миқдори лозими истеъмом намекунанд ва ба тартиби ғизогири ҷидди аҳамият намедиханд.

Омӯзиши нишон дод, ки барои коркарди тавсияҳои бо мақсади паст намудани сатҳи бемориҳои роҳи талхагузар ва бемориҳои

захми меъда ва рудаи 12-ангушта имрӯз масъалаи халталаб дар байни донишчӯён мебошад.

Вазифаи муассисаҳои таълимии оли ва миёнаи касби на танҳо мутахассисони соҳа, балки мутахассисони дорои қобилияти баланди кори, боғайрат ва солим тайёр намудан мебошад. Дар шароити бӯҳрони иқтисоӣ, паст шудани сатҳи бучаи оила ва бо кор таъмин набудани донишчӯён, баланд шудани нархи маҳсулотҳои озуқавори лозим меояд, ки оид ба такмил додани ғизогирии донишчӯён тавсияҳои оқилона тартиб диҳем ва ба донишчӯён пешниҳод намоем.

Дар кафедра маҳфили илмии зехни “ҷарроҳи”-и мудири кафедра Полвонов Ш.Б. мунтазам аст. Дар он як қатор масъалаҳои мубрами рӯз таҳлил ва барраси мегардад:

1. Тартиби рӯзи донишчӯён дар сессияи имтихони.
2. Аҳамияти саломати байни донишчӯён.
3. Оиди бемории «Саратони меъда».
4. Таркиб ва хусусияти хун, сифатҳои инсон вобаста ба гурӯҳи хун.

Кафедраи морфологӣ

Дар асоси иҷрои корҳои илмию тадқиқотӣ дар соли ҳисоботӣ 4-мақола ва 5 фишурда омода карда шуда, ба маҷаллаҳои дохилӣ ва хориҷи кишвар барои чоп фиристода шудаанд.

Дар Конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ ҳайати устодону кормандон ва донишчӯёни ДМТ бахшида "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" 5 маъруза аз ҷониби устодон пешниҳод гардиданд. Дар он донишчӯён фаълоне иштирок карда, бо 17 маърузаҳои илмӣ ва 2 маърузаҳои дигар берун аз барнома баромад намуданд. Барои

иштироки фаъол ва баромадҳои пурмазмун аз тарафи кафедра донишҷӯён бо ифтихорномаҳо қадрдонӣ карда шуданд.

Дар кафедраи мазкур ду нафар унвонҷӯён-Шеарлиев М.Н ва Меҳрангези С. мавзуи кори илмӣ худро ба анҷом расонидаанд, ки рузҳои наздик ба муҳокимаи кафедра гузошта мешавад.

Кафедраи физиологияи патологӣ ва анатомияи патологӣ бо тибби судӣ

Дар соли ҳисоботӣ мувофиқи нақша оид ба иҷрои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ аз ҷониби кормандони кафедраи физиологияи патологӣ ва анатомияи патологӣ бо тибби судӣ 6 мақолаи илмӣ ва 2 фишурда аз ҷоп баромад. Устодони кафедра дар дигар самтҳои илм фаъолиятро идома дода, аз натиҷаи фаъолият пайваста ҳисобот медиҳанд.

Дар Конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ ҳайати устодону кормандон ва донишҷӯёни ДМТ бахшида ба "Солҳои рушди саноат (солҳои 2022-2026)" ва "Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддин Балхӣ" устодони кафедраи мазкур ва донишҷӯёни аъзои ҶИД бо маърузаҳои худ фаъолона иштирок намуда, аз тарафисадорати факултет ва кафедраи физиологияи патологӣ ва анатомияи патологӣ бо тибби судӣ

ҲАМКОРИҲОИ ИЛМИИ ФАКУЛТЕТ

Бо мақсади баланд бардоштани малака ва таҳассуси устодон ва донишҷӯёни факултет тасмин гирифтём, риштаҳои ҳамкориҳои илмӣ мутақобиларо бо ҳамгинони худ аз марказҳои бузурги илмӣ Федератсияи Россия, Белоруссия, Хиндустон, Афғонистон, Украина ва дигар мамлакатҳои ИДМ пурзӯр намоем.

Айни ҳол бо дастгирии бевоситаи ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ҳамкориҳои илмӣ факултети тиббӣ бо ин марказҳои илмӣ ба роҳ монда, самтҳои афзалиятноки он мавриди баррасӣ қарор доранд.

ПЕШНИҲОДҲОИ ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ

Барои боз ҳам беҳтар иҷро намудани сифати корҳои илмӣ ва тайёр намудани мутахассисони баландихтисоси соҳаи тиб факултет чунин пешниҳодҳоро дорад:

1. Барои дар сатҳи хуб ба роҳ мондани корҳои илмӣ ва беҳтар намудани дастрасӣ ба китобҳои дарсӣ ва маҳзанҳои илмии бонуфузи ҷаҳонӣ созмон додани маркази “Китобхонаи электроники соҳавӣ” мебошад.
2. Дастрас намудани таҷҳизотҳои махсус барои гузаронидани дарсҳои лабораторӣ аз ҷанҳои анатомия, морфология, физиологияи нормалӣ, гистология, физиологияи патологӣ.
3. Барои тақвияти малака, баланд бардоштани сатҳи дониш ва ҷаҳонбинӣ, бозомӯзии устодон ва таҳкими робитаҳои илмӣ, ба роҳ мондани мубодилаи устодон ва донишҷӯён бо макотиби олии кишварҳои ИДМ ва мусоидат ҷиҳати ба хориҷи дур равон кардани мутахассисони факултет барои идомаи корҳои илмию тадқиқотӣ.
4. Тақвияти ҳамкориҳо бо кафедраҳои тахассусӣ.

ХУЛОСА

Дастовардҳои илмии устодону кормандони факултетро дар соли таҳсили 2022 метавон қаноатбахш арзёбӣ намуд, зеро натиҷаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ аз он шаҳодат медиҳанд, ки дар фаъолияти гуногунҷабҳаи илмии кафедраҳои факултети тиббии ДМТ пешравиҳо дида мешаванд.

Ҳамзамон мехоҳам қайд намоям, ки таҳлили ҳисоботҳои кафедраҳо, сатҳи нокифоягии баррасии натиҷаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, аз он шаҳодат медиҳад, ки дар иҷрои КИТ на ҳама кафедраҳо фаъолияти худ нишон доданд.

**РҶҶҲАТИ МАВОДИ ИЛМӢ ВА ИЛМИЮ МЕТОДИИ
ИНТИШОРШУДАИ УСТОДОНИ ФАКУЛТЕТИ ТИББӢ
ДАР СОЛИ ТАҲСИЛИ 2022**

КИТОБҲОИ ДАРСӢ

1. Ахмедова А.Р., Гафуров С.Дж., Зарипова М.М., Гафурова С.С.
Учебное пособие по медицинской психологии.2022. –с.176.
2. Нуралиев М.Д. Қосимзода А.М. Дустмуродова Ф.М.
Дерматология Душанбе 2021. 363 сах.
3. Нуралиев М.Д. Дерматология Душанбе 2022. 288 стр.

**МАҚОЛАҲОЕ, КИ ДАР ХОРИҶИ КИШВАР
НАШР ШУДААҶД**

1. Гафуров С.Д., Юсуфов Ш.Ф., Гафурова С.С. Воздействие лазерного излучения на живые биологические объекты // Международный научно-практический журнал Endless light in science, Алматы, Казахстан, 10 Сентября 2022. – С. 143-148.
2. Одинаев Н.С. Бахромбекова М.С. “Исҳоли хунин ва хусусиятҳои он дар солҳои 2011-2015 баъди Ҷанги шаҳрвандӣ дар ВМКБ”
Актуальные вопросы современных научных исследований
3. **Абдуназаров П.Н. Авғонов Н.К., Маъсумаи А** Ҷараёни эпидемии ислоҳи сунин ва хусусиятҳои он дар солҳои баъди ҷангӣ шаҳрвандӣ(солҳои 2013) Актуальные вопросы современных научных исследований
4. Давронзода И Ахмедова С.С., Абдуназаров П.Н Ҷараёни эпидемии ислоҳи сунин ва хусусиятҳои он дар солҳои баъди ҷангӣ шаҳрвандӣ(солҳои 2011) Актуальные вопросы современных научных исследований

5. Нуров З.Х., Рузибойзода К.Р., Сафаров Б.И. Особенности диагностики и лечения синдрома быстрой биллиарной декомпрессии при механической желтухи. // Журнал «Альманах института хирургии им. Вишневского» Москва – 2022 №1.

МАҚОЛАҲОЕ, КИ ДАР ДОҲИЛИ ЧУМҲУРӢ

НАШР ШУДААНД

1. Гафуров с. Дж., ахмедова а.р., гафурова с.с., юсуфов ш.ф., нозиров к.б. пищевые добавки и их негативное влияние на человеческий организм наука и инновация. 2022 №2. -с. 32-40.
2. Гафуров с.ч., гафурова с.с., муллоев в.с., холмонов м.м., эгамова ш.б., мирова н.д. омӯзиши сатҳи иловагиҳои ғизоӣ дар ратсиони ғизои донишҷӯён, наука и инновация. 2022 №1. Саҳ. 53-61.
3. Гафуров с.дж. Влияние комплекса $[\text{geo}(\text{oh})\text{l}2\text{cl}2]$ на светостойкость ацетилцеллюлозы // международная конференция на тему “роль физики в развитии науки, просвещения и инновации”, посвященной “20-летию изучения и развитие естественных, точных и математических наук в сфере науки и образования (2020-2040)” и 80-летию памяти заслуженного деятеля науки и техники таджикистана, члена-корреспондента национальной академии наук таджикистана, доктор физико-математических наук бобоева т.б. (27.10.2022г.). –с.26-30.
4. Применение препарата гексикона в комплексном лечении больных с бактериальным вагинозом // кадамалиева м.д., умарова м.а., сафарова д.б. // журнал мат и дитя №1 2022, стр issn 2304 – 4187
5. Особенности течения беременности и исход родов при хронической плацентарной недостаточности на фоне урогенитальной инфекции // кадамалиева м.д., рафиева з.х., талбова з.с // журнал мат и дитя №3 2022, стр issn 2304 – 4187

6. Выявление частоты дефектов невральной трубки по данным государственного учреждения «республиканского медико-генетического центра» республики таджикистан // шарипова м.б., рафиева з.х. // журнал мат и дитя №4 2021, стр issn 2304 – 4187
7. Оценка маркеров апоптоза и ангиогенеза в качестве предикторов перинатальных исходов у беременных женщин с хронической венозной недостаточностью // комилова м.я., рафиева з.х.// журнал наука и инновации №4 2022, стр 135-142 issn 2312 – 3648
8. Особенности микронитруентного статуса и исходы родов у беременных подросткового возраста / ф.п. пулодзода, м.а. умарова. Д.б.сафарова, з.с. талбова // журнал наука и инновации №3 2022, стр 135-142 issn 2312 – 3648
9. Акушерские и перинатальные исходы женщин с индуцированными преждевременными родами и дородовым разрывом плодных оболочек./ ишан-ходжаева ф.р., рафиева з.х.// журнал наука и инновации №4 2022, стр issn 2312 – 3648
10. Беременность и исходы родов при новой коронавирусной инфекции /умарова т.с., рафиева з.х., кадамалиева м.д., талабов м.с. // журнал наука и инновации №4 2022, стр issn 2312 - 3648
11. Абдуллоева м.а. отамбекова м.г.«ммсп и их значение для усиления санитарной охраны территории республики таджикистан в условиях пандемии covid-19.» статья наука и инновация №2 душанбе. С 38-44
12. Қурбонов қ.м. бозорова р.с., абдуназаров п.н. применение антибиотиков в пчеловодстве как фактор устойчивости микроорганизмов к противомикробным препаратом в рт. Наука и инновация №2 душанбе.с 50-58
13. Одинаев н.с. тағоҷонов з.ф. бойназарова м.х бозорова р.х абдуназаров п.н.“анализ заболеваемости covid -19 преподавателей вузов в перед пандемии 2020года” наука и инновация №3 душанбе.с 51-58)

14. М.с.талабзода м.а.абдуллоева к.х.бобохонов н.а. бурхонова м.о.отамбекова некоторые аспекты лечения новой коронавирусной инфекции ковид-19 в стационаре наука и инновация.№3,2022г
15. Абдуллаева м. Талабзода м.с. методология качественного исследования общественного здоровья: актуальность, востребованность и основные отличия от количественного метода наука и инновация №4 душанбе 2022
16. Приемлемость и эффективность горональгого контрацептиво регулона у женщин, страдающих туберкулёза. Бозорова р.с, холмуродова з.а, мастонова л.ю. наука и инновация №1 стр.24-30. 2022г.
17. Применение антибиотиков в пчеловодстве как фактор устойчивости микроорганизмов к противомикробным препаратам в республике таджикистана. Бозорова р.с. наука и инновация №2 стр.50-58. 2022г.
18. Анализ заболеваемости covid-19 преподавателей вузов в период пандемии 2020года. Бозорова р.с. наука и инновация №3 стр.51-58. 2022г. Справка имеется.
19. Характеристика течения covid-19 среди жителей города душанбе в период пандемия. Холмуродова з.а, кимсанов а.б., назарова ф.х. наука и инновация №3 стр.51-57. 2022г. Справка имеется
20. Каримова о.а. таҳқиқоти колпоскопӣ барои пешгирӣ ва ташхиси саратони гарданаки бачадон.// илм ва фановарӣ №2, 2022
21. Каримова о.а. скрининги визуалии гарданаки бачадон.// илм ва фановарӣ №1, 2022
22. Рустамова Л.М., Нуралиев М.Д., Саидов И.З. Сравнительный анализ распространенности раковых заболеваний в Республике Таджикистан // Наука и инновация №1 стр.60-67. 2022г.

23. Рустамова Л.М., Миршахи М. Распространенности рак шейки матки в Республике Таджикистан // Наука и инновация №1 стр.112-117. 2022г.
24. Ашуриён Ш.С. Ашурова Н.С. Набиев З.Н. Бронхиальной астмы у детей и его особенности течения. // Вестник БГУ имени Н. Хисрава сер. естест. наук Бохтар 2022 №2/1 (96) стр. 59-64.
25. Абдурахимов Р.М. Аломатҳои асосии клиникӣ илтиҳоби шушҳо дар қудакони хурдсол. // Авҷи Зухал Душанбе - №1. Саҳ. 4. 2022.
26. Ризоева О.А. Определение особенностей дактилоскопических признаков и интеллектуальных способностей у студентов с преобладанием работоспособности правой (правши) или левой руки (левши) // Наука и инновация №2 стр.29-32. 2022г.
27. Холбеков А.Ҷ., Мехрангези С., Муродов Ш.С., Раҳимов О.С. Таъсири маводи растанигии фитолиг-с ба нишондиҳандаҳои физиологии сперматогенез ҳангоми захролудшавии нитратӣ дар қалламушҳои лабораторӣ // Илм ва фановарӣ №2, 2022 саҳ. 67-78.
28. Абдуллаева М.А., Талабзода М.С. Методология качественного исследования общественного здоровья: актуальность, востребованность и основные отличия от количественного метода// Наука и инновация №4 стр.232-239. 2021г.
29. Шералиев М.Н. Особенности легочных объемов у легкоатлетов в условиях среднегорья // Наука и инновация №4 стр.239-243. 2021г.
30. Талабзода М.С., Абдуллаева М.А., Курбанов К.М., Бурхонова Н.А. Определение уровня приверженности к вакцинации от новой коронавирусной инфекции среди студентов – медиков // Наука и инновация №4 стр.208-216. 2021г.

ФИШУРДАХО (ТЕЗИСХО)

1. Гафуров С.Қ., Юсуфов Ш.Ф., Таъсири тағйирёбии иқлим ба зухуроти ҳолатҳои фавқулоддаи табиӣ. Маводи конференсияи апрелӣ, с.2022. –с.26-
2. Особенности микронитруентного статуса и исходы родов у беременных подросткового возраста. Пулодзода Ф.П., Умарова М.А., Сафарова Д.С.
3. Особенности клинического течения лямблиоза у беременных. Сафарова Д.Б., Рафиева З.Х., Талбова З.С, тезис
4. Особенности профилактики послеродовых кровотечений / аминзода н.з., рафиева з.х., абдурахманова ф.м. //
5. Особенности репродуктивной патологии у беременных с наличием протозойной инвазией / сафарова д.б., рафиева з.х., талабзода м.с., талбова з.с. //
6. Талабзода М.С. Талабова М.М. Особенности клинического течения лямблиоза с гименолипидозом у детей» Конференцияи ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ ҳайати устодону кормандони ДМТ
7. Талабзода М.С. Талабова М.М. Неврологические синдромы у ВИЧ инфицированных детей первого года жизни» Конференцияи ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ ҳайати устодону кормандони ДМТ бахшида ба «Солҳои рушти саноат (солҳои 2022-2026)» ва «Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ»
8. Қурбонов Қ.М. Абдуназаров П.Н. Применение антибиотиков в пчеловодстве как фактор устойчивости микроорганизмов к противомикробному препарату в РТ Материалы Научно-теоретическая конференция преподавателей и сотрудников ТНУ посвященной чествованию «Годов развития промышленности (2020-2026) чествованию

9. Шералиев М.Н. Особенности легочных объемов у легкоатлетов в условиях среднегорья Конференцияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ баҳшида ба «Солҳои рушти саноат (солҳои 2022-2026)» ва «Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ»
10. Мехрангези С. Омӯзиши нишондиҳандаҳои морфометрикаи эпителикаи сперматогенӣ ҳангоми захролудшавии нитрогенӣ Конференцияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ баҳшида ба «Солҳои рушти саноат (солҳои 2022-2026)» ва «Бузургдошти Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ»

ДАСТУРҲОИ МЕТОДИ

1. Ахмедова А.Р., Гафуров С.Ҷ., Холмонов М.М., Гафурова С.С. “Оказание первой помощи” методические рекомендации к практическим занятиям по предмету основы медицинской подготовки для студентов 2-3 курсов всех факультетов ТНУ. Решением УМС ТНУ протокол №5/4 от 26.02.2022г.
2. Одинаев Н.С. Бурхонова Н.А. «Иммунопрофилактикаи бемориҳои сироятӣ. Ташкили корҳои эмкунӣ» Дастурамали методӣ
3. Одинаев Н.С. Ахмедова С.С. Бурхонова Н.А. Иммунопрофилактика инфекционных заболеваний . организация первичного дела Методическое пособие, Душанбе 2022, 31 стр
4. Одинаев Н.С. Ахмедова С.С. Бурхонова Н.А. Иммунопрофилактикаи бемориҳои сироятӣ. Ташкили корҳои эмкунӣ дастурамали таълимию методӣ, Душанбе, 2022. Саҳ.31
5. Одинаев Н.С. Бурхонова Н.А. «Иммунопрофилактика инфекционных заболеваний. Организация прививочного дела» Методическая рекомендация

6. Одинаев .Н.С Зубайдова Л.А Грипп и другие ОРВИ. Эпидемиология . профилактика, эпидемиологический надзор Учебно- Методическое пособие, Душанбе 2022, 43 стр
7. Одинаев .Н.С Зубайдова Л.А Зуком ва дигар сироятҳои респиратории вирусии шадид. дастурамали таълимию методӣ, Душанбе, 2022. Саҳ. 43
8. Одинаев .Н.С Бурхонова Н.А Хусусиятҳои сироятпазирии бемориҳои сироятии бо хун гузаранда дастурамали таълимию методӣ барои донишҷуени курси 5, Душанбе, 2022. Саҳ.
9. Идиева Х.Ш. Талабзода М.С. Абдурахимов Р.М. Идиев Ф.Я. Анатомия центральной нервной системы. Душанбе ЧДММ. “Алишер К” 2022. 235 саҳ.
10. Akhmedova A.R. Gafurov S.Zh. Kholiqova B.Yu. Methodological recommendations for practical classes on the subject of the basis of medical training, Dushanbe. 2022. p.68

ВОСИТАҶО ВА БАРНОМАҶОИ ТАЪЛИМӢ:

1. Талабзода М.С. “Бемориҳои сироятӣ” курси лекцияҳо Китоби дарсӣ ҳамагӣ 136 саҳифа
2. Гафуров С.Ҷ., Ахмедова А.Р, Муллоев В.С, Юсуфов Ш.Ф. Барномаи корӣ (силлабус) аз фанни мудофиаи граждани барои тамоми ихтисосҳои ДМТ
3. Гафуров С.Ҷ., Ахмедова А.Р, Холмонов М.М Барномаи таълимӣ аз фанни мудофиаи граждани барои тамоми ихтисосҳои ДМТ
4. Ахмедова А.Р. Барномаи корӣ (силлабус) аз фанни психологияи тиббӣ барои ихтисоси кори тиббӣ ташхисӣ -79010400 факултети тиббӣ
5. Гафуров С.Ҷ. Ахмедова А.Р. Барномаи таълимӣ аз фанни психологияи тиббӣ барои ихтисоси кори тиббӣ- ташхисӣ

6. Ахмедова А.Р. Гафуров С.Ч. Гафурова С.С. Холмонов М.М. Барномаи таълимӣ аз фанни таърихи тибб барои ихтисоси кори табобатӣ
7. Ахмедова А.Р. Барномаи корӣ (силлабус) аз фанни таърихи тибб барои ихтисоси кори табобатӣ
8. Ахмедова А.Р. Гафуров С.Дж. Гафурова С.С. Холмонов М.М. Учебная программа по предмету история медицины для студентов лечебного факультета
9. Ахмедова А.Р. Барномаи корӣ (силлабус) аз фанни психологияи умумӣ
10. Гафуров С.Ч. Ахмедова А.Р. Барномаи таълимӣ аз фанни психологияи умумӣ
11. Akhmedova A.R. Gafurov S.Zh. Kholiqova V.Yu. Textbook on the subject: basics of medical training for students 2-3 years of all faculty of tnu. Dushanbe. 2022. p. 215
12. Нуралиев М.Д. Саидов И.З. Рустамова Л.М. Курс лекции по предмету патофизиологии. Часть 1. Душанбе 2022 173 стр.
13. Нуралиев М.Д. Саидов И.З. Рустамова Л.М. Курс лекции по предмету патофизиологии. Часть 2. Душанбе 2022 138 стр.
14. Идиева Х.Ш. Гулмаҳмадова З.Н. Соединение костей. Душанбе ҚДММ. “Балогат К” 2022. 98 сах
15. Идиева Х.Ш. Идиев Ф.Я. Пайвастиҳои устухонҳо. Душанбе ҚДММ. “Балогат К” 2022. 77 сах.
16. Абдурахимов Р.М. Терминологияи анатомӣ. Душанбе ҚДММ. “Нушбод К” 2022. 85 сах.
17. Абдурахимов Р.М. Нарзуллоев Н.Ф. Маҷмуаи лексияҳо аз фанни анатомияи одам. Душанбе ҚДММ. “Балогат К” 2022. 85 сах.
18. Аз фанни микобиология барои ихтисоси 79010400 (муаллиф Холмуродова З.А.)

19. Маҷмӯи лексия аз фанни патофизиологияи клиники (муаллиф Ашурова Н.С.)
20. Маҷмӯи лексия аз фанни патология (муаллиф Ашурова Н.С.)
21. Маҷмӯи лексия аз фанни ташхиси хун барои ихтисоси 79010400
22. Барномаи таълими ва кори (силабус) аз фанни «Бехдоши иҷтимоӣ» барои донишҷуёни курси 4 ихтисоси кори табобати ва кори тиббӣ-ташхисӣ;
23. Барномаи таълимӣ ва корӣ (силабус) аз фанни “Бехдошти умумӣ” барои курсҳои 3 ва 4 ихтисоси кори табобатӣ ва кори тиббӣ-ташхисӣ;
24. Барномаи таълимӣ ва корӣ (силабус) аз фанни “Беморихои сироятӣ” барои курсҳои 5 ихтисоси кори табобатӣ ва кори тиббӣ-ташхисӣ ва аз фанни “Беморихои сироятии кӯдакон” барои курсҳои 5 ва 6 ихтисоси кори табобатӣ;
25. Барномаи таълимӣ ва корӣ (силабус) аз фанни “Фтизиатрия” барои донишҷуёни курсҳои 6 ихтисоси кори табобатӣ ва курсҳои 5 ихтисоси кори тиббӣ-ташхисӣ.
26. Барномаи таълимӣ ва корӣ аз фанни “Сиҳати омма” ва “Иқтисодиёти тандурустӣ” барои донишҷуёни курси 5 ихтисоси кори тиббӣ-ташхисӣ.
27. Тахия ва чопи китоби дарси аз фанни “Бехдошти умумӣ” бо забони тоҷикӣ.
28. Полвонов Ш.Б. Барномаи таълими аз фанни “Беморихои ҷарроҳӣ”. 2021. 87 сах.
29. Шаханов А.Ш. Барномаи таълими аз фанни “ҷарроҳи умумӣ”. 2019. 65 сах.
30. Каримов Т.Н.. Барномаи таълими аз фанни “Анатомияи топографи”. 2021. 65 сах.

31. Юлдошов М.А. Барномаи таълими аз фанни “Урологи”. 2021. 68саҳ.
- 32.Раҳмонв А.Р. Барномаи таълими аз фанни “Анестезиология.”. 2022. 60 саҳ.
- 33.Баротов З.З. Барномаи таълими аз фанни “Онкология”. 2022. 55 саҳ.
- 34.Баротов А.А. Барномаи таълими аз фанни “ҷарроҳи кудакона”. 2018. 60 саҳ.
35. Мирзоев А. Ф.Барномаи таълими аз фаъни беморихои ҷаррохи 2022 сол 55 саҳ.
36. Рофиева З.Ҳ., Каримова О.А., Сафарова Д.Б. Барномаи таълимӣ аз фанни “Эндокринология”. Барои донишҷӯёни курси 4 ихтисоси ташхиси тиббӣ 2022, бо забони тоҷикӣ.
- 37.Рофиева З.Ҳ., Каримова О.А., Умарова М.А., Талбова З.С. Барномаи таълимӣ аз фанни “Генетика”. Барои донишҷӯёни курси 4 факултети тиббӣ-биологӣ, бо забони русӣ.
- 38.Рофиева З.Ҳ., Каримова О.А., Талбова З.С. Барномаи таълимӣ аз фанни “Эндокринология”. Барои донишҷӯёни курси 4 ихтисоси ташхиси тиббӣ 2022, бо забони русӣ.
- 39.Аз фанни патофизиологияи клиника (муаллиф Ашурова Н.С)
- 40.Аз фанни патология барои дорусозон (муаллиф Ашурова Н.С.)
- 41.Маҷмӯи лексия аз фанни микробиология ва паразитологияи клиника
- 42.Маҷмӯи лексия аз фанни ташхиси ултрасадои
- 43.Маҷмӯи лексия аз фанни гистология 2022 (Шералиев М.Н.)
- 44.Маҷмӯи лексия аз фанни физиология 2022 (Жолбеков А.Дж., Хусейнов М.Ҳ.)